

۲۲۸۶۹۳۰

تفکر سریع و کند

دنیل کانمن
ترجمه فاطمه امیدی

mikhaham.com

سرشناسه	:	کامن، دنیل . Daniel, Kahneman
عنوان و نام پدیدآور	:	تفکر سریع و کند / دنیل کامن، ترجمه فاطمه امیدی.
مشخصات نشر	:	تهران، نوین توسعه، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	:	۵۵۲ صفحه
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۶۵۴۰-۹۳-۴
فهرست‌نویسی	:	فردا
یادداشت	:	عنوان اصلی: Thinking, Fast and Slow, 2018
موضوع	:	تفکر، تصمیم‌گیری
رده‌بندی کنگره	:	BF ۴۴۱
رده‌بندی دیویی	:	۱۵۳/۴۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۷۲۳۳۹۴۹

تمامی حقوق این اثر، از جمله حق انتشار تمام یا بخشی از آن، برای ناشر محفوظ است.

عنوان	:	تفکر سریع و کند
مؤلف	:	دنیل کانمن
مترجم	:	فاطمه امیدی
ویراستار تخصصی	:	بهنام فلاح
ویراستار	:	مریم قیاسوند
نمونه خوان	:	فاطمه یزدانی
زمان و نوبت چاپ	:	۱۴۰۰، اول، ۲۰۰۰ نسخه
ناشر	:	نشر نوین توسعه
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۴۰-۹۳-۴
قیمت	:	۱۴۵,۰۰۰ تومان

تعهد ما به پایداری محیط زیست

کاغذ بالکی، کاغذی سبک، خوش رنگ و زیست محیطی است که در کشورهای باران خیزی همچون سوئد و فنلاند تولید می شود و مخصوص تولید کتاب است.

کتاب های نشر نوین نیز بر روی این کاغذها چاپ می شوند تا علاوه بر ساختن تجربه خوب مطالعه برای خوانندگانمان، با هم، گامی برای حفظ محیط زیست برداریم.

 nashrenovin.ir

 nashrenovin.ir

 nashrenovin

فهرست

مقدمه ۹

بخش اول. دو سیستم ۲۵

فصل ۱. شخصیت‌های داستان ۲۷

فصل ۲. توجه و تلاش ۴۱

فصل ۳. کنترل‌گر تنبل ۵۱

فصل ۴. ماشین تداعی‌گر ۶۵

فصل ۵. آسودگی شناختی ۷۷

فصل ۶. هنجارها، غافلگیری‌ها و علل ۹۱

فصل ۷. ماشینی برای نتیجه‌گیری‌های عجولانه ۱۰۱

فصل ۸. چگونه قضاوت می‌کنیم ۱۱۳

فصل ۹. پاسخ به سؤال ساده‌تر ۱۲۳

بخش دوم. میانبرهای ذهنی و سوگیری‌ها ۱۳۵

فصل ۱۰. قانون اعداد کوچک ۱۳۷

فصل ۱۱. لنگرها ۱۵۱

فصل ۱۲. دسترس‌پذیری ۱۶۳

فصل ۱۳. دسترس‌پذیری احسانات و خطرات ۱۷۳

فصل ۱۴. تخصص نام‌دینو ۱۸۳

فصل ۱۵. لیندا: کمتر بیشتر است ۱۹۵

فصل ۱۶. غلبه علت‌ها بر آمار ۲۰۹

فصل ۱۷. بازگشت به میانگین ۲۱۹

فصل ۱۸. کنترل بیش‌بینی‌های شهودی ۲۳۱

بخش سوم. بیش‌اطمینانی ۲۴۳

فصل ۱۹. توهم فهمیدن ۲۴۵

فصل ۲۰. توهم اعتبار نظر ۲۵۷

فصل ۲۱. شهودها در مقابل فرمول‌ها ۲۷۳

فصل ۲۲. شهود کارشناسانه ۲۸۷

فصل ۲۳. دید بیرونی ۳۰۱

فصل ۲۴. موتور سرمایه‌داری ۳۱۳

بخش چهارم. انتخاب‌ها ۳۲۷

فصل ۲۵. خطاهای بیرونی ۳۲۹

فصل ۲۶. نظریه حتم‌انداز ۳۴۱

فصل ۲۷. اثر مالکیت ۳۵۳

فصل ۲۸. اتفاقات بد ۳۶۵

فصل ۲۹. الگوی چهارگانه ۳۷۷

فصل ۳۰. رویدادهای نادر ۳۹۱

فصل ۳۱. سیاحت‌های مواجهه با ریسک ۴۰۷

فصل ۳۲. حفظ حساب‌ها ۴۱۷

فصل ۳۳. وارونگی‌ها ۴۳۱

فصل ۳۴. قالب‌بندی‌ها و واقعیت ۴۴۳

بخش پنجم. دو خود ۴۵۷

فصل ۳۵. دو خود ۴۵۹

فصل ۳۶. زندگی به مثابه یک داستان ۴۶۹

فصل ۳۷. شادکامی تجربه‌شده ۴۷۵

فصل ۳۸. تفکر درباره زندگی ۴۸۳

نتیجه‌گیری ۴۹۵

پیوست الف: قضاوت در شرایط عدم قطعیت ۵۰۹

پیوست ب: انتخاب‌ها، ارزش‌ها و قالب‌ها ۵۲۹

منابع و یادداشت‌ها ۵۵۰

مقدمه

به نظرم هر نویسنده‌ای با این تصور کتابش را می‌نویسد که خوانندگان در شرایط خاصی بتوانند بیشترین بهره را از مطالعه آن ببرند. من فکر می‌کنم کتابم در چنین شرایطی به کمک مخاطب می‌آید: اوقاتی بین ساعت‌های کاری که کارمندان برای استراحت دور هم جمع می‌شوند و زمانی را به صحبت کردن، تبادل نظر، بیان شایعات و سخن‌چینی می‌گذرانند. امیدوارم بتوانم واژگان مورد استفاده آن‌ها موقع صحبت درباره انتخاب‌ها و فضاوت‌های دیگران، سیاست‌های جدید شرکت یا سرمایه‌گذاری‌های مالی همکارشان را بهبود بخشم. چرا باید به شایعات و سخن‌چینی‌ها توجه کرد؟ از آنجایی که شناسایی و برجسب‌گذاری اشتباهات دیگران بسیار آسان‌تر و لذت‌بخش‌تر از تشخیص اشتباهات خودمان است، زیر سؤال بردن آن‌چه باور داریم و می‌خواهیم کار سختی است که در مواقع ضروری سخت‌تر هم می‌شود. اما می‌توانیم از نظرات و شایعات آگاهانه دیگران استفاده کنیم. اکثر مواقع بی‌اختیار نحوه نگرش دوستان و همکاران نسبت به انتخاب‌هایمان و ارزیابی آن‌ها را پیش‌بینی می‌کنیم؛ بنابراین کیفیت و محتوای این فضاوت‌های پیش‌بینی‌شده مهم است. پیش‌بینی شایعات هوشمندانه¹ به ما انگیزه‌ای قوی می‌دهد تا خودمان را به‌طور جدی مورد انتقاد قرار دهیم؛ انگیزه‌ای حتی قوی‌تر از قرار و مدارهایی که در آغاز هر سال برای بهبود تصمیم‌گیری‌هایمان در کار و زندگی می‌گذاریم.

پزشک زمانی تشخیص خوبی دارد که مجموعه بزرگی از واژگان مربوط به بیماری‌های مختلف را در ذهن داشته باشد؛ مجموعه‌ای که در آن هر واژه با بیماری و علائم مرتبط با آن، علل و عوامل مؤثر، عوارض و پیامدهای احتمالی و مداخلات پزشکی ممکن برای درمان یا کاهش علائم بیماری مرتبط است. بخشی از یادگیری علم پزشکی یادگیری زبان آن است. درک عمیق‌تر فضاوت‌ها و انتخاب‌ها نیز به واژگانی غنی‌تر از واژگان زبان روزمره نیاز دارد. لزوم توجه به شایعات آگاهانه به این خاطر است که الگوهای مشخصی در اشتباهات و خطاهای افراد وجود دارد. خطاهای سیستماتیک همان سوگیری‌ها [و خطاهای شناختی] هستند که می‌توان

¹ intelligent gossip

آن‌ها را در شرایط خاصی پیش‌بینی کرد؛ به عنوان مثال، پیش‌بینی می‌شود وقتی گوینده‌ای خوش‌تیپ و با اعتمادبه‌نفس یا به صحنه می‌گذارد، تماشاگران نظرات او را مطلوب‌تر از حد واقعی آن قضاوت می‌کنند. اصطلاح تشخیصی خاصی برای این سوگیری وجود دارد که پیش‌بینی، شناخت و درک آن را آسان‌تر می‌کند: اثر هاله‌ای.^۱

اگر از شما بپرسند به چه فکر می‌کنید، معمولاً به راحتی جواب می‌دهید. باور دارید می‌دانید در ذهنتان چه می‌گذرد. فکر می‌کنید ذهنتان از تفکرات آگاهانه‌ای تشکیل شده است و هر یک از این تفکرات به شکلی منظم به تفکراتی دیگر می‌انجامد. اما ذهن فقط به این شکل کار نمی‌کند؛ در واقع، حتی شیوه معمول کارکرد ذهن هم این‌گونه نیست. بیشتر برداشت‌ها^۲ و افکار شما بدون این‌که بدانید از کجا آمده‌اند، به خودآگاهتان راه می‌یابند. نمی‌توانید ردیابی کنید چطور به این باور رسیده‌اید که یک لامپ روی میز مقابلتان قرار دارد؛ یا این‌که چطور از یشت نلن توانستید رد پای ناراحتی یا عصبانیت را در صدای همسرتان تشخیص دهید؛ یا این‌که چطور توانستید در جاده خود را از خطر مرگ اجابت دهید و تازه بعدش بپیمید چه اتفاقی افتاده است. بخشی از فرآیندهای ذهنی که به برداشت‌ها، شهود^۳ و بسیاری از تصمیمات منجر می‌شوند، بی‌سروصدا و در حفا اتفاق می‌افتند.

بیشتر بحث‌های این کتاب درباره سوگیری‌های شهودی است. با این حال، تمرکز روی خطاها به معنی زیر سؤال بردن یا لکه‌دار کردن هوش آدمی نیست. همان‌طور که توجه به بیماری‌ها در متون پزشکی به معنای انکار سلامتی نیست، اکثر ما در بیشتر مواقع [از نظر ذهنی] سالم هستیم و بیشتر قضاوت‌ها و اعمالمان مناسب‌اند. در هر قدمی که در زندگی به جلو پیش می‌رویم، به طور معمول اجازه می‌دهیم برداشت‌ها و احساسات راهنمای مسیرمان باشند و اعتمادی که به باورها و ترجیحات شهودی خود داریم، معمولاً قابل‌توجه است. اما همیشه این‌گونه نیست، چراکه ما حتی وقتی در حال اشتباه کردن هستیم نیز اغلب به خودمان مطمئنیم. در نتیجه، به احتمال زیاد شاهدی بی‌طرف بیشتر از خودمان بتواند خطاهایمان را ببیند.

بنابراین هدف من این است: شهود توانایی شناخت و درک اشتباهات دیگران و نهایتاً اشتباهات خودمان در قضاوت‌ها و انتخاب‌ها، با ارائه زبانی غنی‌تر و دقیق‌تر در بحث راجع به آن‌ها، دست کم در بعضی موارد، تشخیص دقیق می‌تواند منجر به مداخله‌ای شود که خسارات احتمالی ناشی از قضاوت‌ها و انتخاب‌های بد را به حداقل برساند.

^۱ Halo Effect: اثر هاله‌ای یک خطای شناختی است که در آن من یکی از ویژگی‌های شما را می‌بینم و بر اساس آن ویژگی در مورد سایر ویژگی‌هایمان پیش‌داوری می‌کنم. م

^۲ impressions

^۳ Intuition: شهود، به افکار و ترجیحاتی گفته می‌شود که سریع و بدون نیاز به شواهد و استدلال آگاهانه به ذهن می‌رسند و تلاش و تأمل خاصی برای شکل‌گیری آن‌ها انجام نمی‌شود. م